CZĘŚĆ XXI. № 36. ROK 11. (1840.)

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem: do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Gräfe; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze informacyjnem; w Wilnie w xięgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna:* w Rossyi s psocztą a w stolicy, z noszeniem do mieszkań, 50 r. ass. *Półroczna*, 25 r. ass. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Gräfe: *Roczna*, 45 rub. ass. *Półroczna*, 25 rub. ass. Dla Królestwa Polskiego: *Roczna*, 53 r. ass. *Półroczna*, 28 rub. ass.

PIĄTEK, $\frac{10}{22}$ MAJA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg $\frac{9}{21}$ *Maja.*

NN. CESARZ i CESARZOWA JJ. wyjechali 7 b. m. z Petersburga do Warszawy.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Kantoru Dworu, zostały mianowane: małżonka Jenerał-majora, pani Helena *Zacharzewska*, Mistrzynią Dworu J. C. W. WIELKIEJ XIĘŻNY MARYI, a Xiężniczka Olga *Szczerbatow*, frejliną N. CESARZOWEJ.

— Przez Reskrypta CESARSKIE z dnia 11, 13 i 14 Kwietnia, zostali mianowani kawalerami orderów: Orła Białego, Jenerał-porucznicy: Szef sztabu Inspektora odwodowej jazdy *Zadoński*, Wojenny gubernator Wileński, Jenerał-gubernator Grodzieński, Miński i Białostocki *Mirkówicz*, Dowodzca oddzielnego Syberyjskiego korpusu i Jenerał-gubernator Zachodniej Syberyi xżę *Gorczaków* i Radzca Tajny, Vice-prezes Departamentu Sprawiedliwości w Senacie Finlandskim baron *Mellin.*—Ś. Anny 1 klassy s koroną, Członek Rady Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Rzeczywisty Rad. Stanu *Chrapowicki.*—tegoż orderu 1 klassy, Rzeczywiści Radzcy Stanu: Kurator okręgu naukowego Kijowskiego xiążę *Dawydow* i Gubernatorowie Cywilni: Riazański, *Prokopowicz-Antonski*, Tambowski *Korniłow* i Grodzieński *Doppelmayr*. — Św. Stanisława 1 klassy, Kontradmirał *Wrangel*, Jener.-majorowie: orszaku CESARSKIEGO *Fiłosofow*, Dyrektor korpusu Finlandskiego kadetów *Ditmars*, Dyrektor takiegoż korpusu Alexandrowskiego *Chatow 2*, Dowodzca pułku szlacheckiego *Puszczin 2*, Komendant Sweaborga *Jakowlew* i Pomocnik Ministra Sekretarza Stanu Finlandyi, Rzeczywisty Radzca Stanu hrabia *Armfeldt*.

— Przez Ukaz CESARSKI do Rady Państwa z dnia 17 Kwietnia, zostają mianowani: Senator, R. Rad. Stanu baron *Hahn* Członkiem tejże Rady, a zostający w Ministerstwie Dóbr Państwa, Radzca Dworu *Laube*, Pomocnikiem Sekretarza Stanu.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Rządząc. Senatu, 23 Kwietnia, Wielki Mistrz Dworu *Opoczynin* mianowany Prezesem Kantoru Intendentury Dworu.—24 t. m. Zarządzający Ministerstwem Sprawiedliwości, Sekretarz Stanu hrabia *Panin* otrzymuje urlop za granicę na 4 miesiące—na czas nieobecności jego zarząd Ministerstwem polecony zostaje Senatorowi, Sekretarzowi Stanu do przyjmowania prośb, Radzcy Tajnemu *Łonginow*.—Członkowie głównego Zarządu krajów Zakaukazkich: Jenerał-major xiążę *Bebutow 1* i Szambelan Dworu, Rzeczywisty Radzca Stanu *Dołgopołow* zostają uwolnieni od tego urzędu.—Pomocnik Kuratora okręgu naukowego Kijowskiego, Rzeczywisty Radzca Stanu *Karlhoff* mianowany Pomocnikiem Kuratora takiegoż okręgu Odeskiego.—Dyrektor Kancelaryi Ministerstwa Wojny, Rzeczywisty Radzca Stanu *Briskorn*, podniesiony do rangi Radzcy Tajnego.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Kapituły orderów, w nagrodę odznaczającej się gorliwością służby, mianowani kawalerami orderów: Ś. Anny 2 klassy z koroną, 12 Kwietnia, zostający przy III oddziale przybocznej J. C. Mości Kancelaryi, Rzeczywisty Radzca Stanu *Sagtyński*; Ś. Stanisława 2 klassy, 11 Kwietnia, Vice-gubernator Podolski, Radzca Kollegialny *Nieczaj*.

Ukaz CESARSKI *do Rządzącego Senatu z d. 27 Kwietnia.*

«Uznając za pożyteczne połączyć o ile można nauczanie Medycyny i zarząd wyższych zakładów naukowych tej części w jedną gałęź Rządu, rozkazujemy: Akademije Medyczno-Chirurgiczne Moskiewską i Wileńską, wyjąwszy je z pod zarządu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, poddać pod zarząd Ministerstwa Oświecenia, na zasadach obecnego ich urządzenia.

«Rządzący Senat nie zaniecha uczynić należyte ku wykonaniu niniejszego rozporządzenia.»

Reskrypt CESARSKI *do Ministra Oświecenia, Rzeczyw. Tajnego Radzcy Uwarow, z dnia 29 Kwietnia.*

«*Sergjuszu, synu Szymona.*

Ukazem danym do Rządzącego Senatu 27 Kwietnia, rozkazawszy wyjąć z pod zarządu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i oddać w zawiadywanie Ministerstwa Oświecenia Akademije Medyczno-chirurgiczne Moskiewską i Wileńską, roskazuję wam, iżbyście przyjąwszy one pod wasz zarząd na zasadach istnącego ich urządzenia, przedsięwzięli niezwłocznie potrzebne środki ku przyłączeniu tej ostatniej, po przekształceniu jej w Fakultet Medyczny, do Uniwersytetu Św. Włodzimierza i ostatecznie przenieśli ją do Kijowa, jak skoro zostaną ukończone przeznaczone dla pomieszczenia Uniwersytetu budowy. Co się zaś tyczy Akademii Medyczno-Chirurgicznej Moskiewskiej, zostawuję wam obmyślenie środków, ku postawieniu jej w bliższym związku z Moskiewskim Uniwersytetem i tak w tym, jak i w drugim przedmiocie, we właściwym czasie przedstawić mi dalsze swoje widoki. Pozostaję ku wam nazawsze przychylnym.»

— N. CESARZ JMć na przedstawienie Ministra Skarbu i Zdanie Komitetu Ministrów, 19 Marca b. r. raczył roskazać: Prezesa Wileńskiej Izby Skarbowej, Radzcę Kollegialnego *Sardi*, i w ogóle wszystkich, którzy z pożytkiem ukończyli zupełny kurs nauk w byłym Kałuzskim Instytucie Leśnictwa, zaliczyć, co do zakresu, na otrzymywanie rang wyznaczonego do urzędników drugiego rzędu.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

1) *24 Kwietnia.* Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. CESARZA dnia 18 Marca projektu o wysyłaniu ludzi występnych, nie do poprawczych bataljonów, lecz do osobnych oddziałów przy garnizonach i niektórych linijowych bataljonach.

2) *26 tegoż m.* Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. CESARZA d. 18 Marca Zdania Rady Państwa o dzieciach kapłanów i sług cerkiewnych, za złe sprawowanie się wykreślanych ze stanu duchownego i oddawanych władzy Cywilnej.

3) *29 tegoż m.* Z ogłoszeniem rozkazu N. CESARZA aby prawidło o wydawaniu podwojnych pocztowych pieniędzy i jednorazowie rocznej gaży urzędnikom, jadącym na służbę do gubernij Ołoneckiej, Orenburskiej, Archangelskiej i Wiatskiej rosciągało się i do kandydatów Komitetu ustanowionego dnia 18 Sierpnia 1814 roku, jadących tam na służbę w cywilnych urzędach.

4) *tegoż dnia.* Z ogłoszeniem następnego Ukazu danego przez N. CESARZA Rządzącemu Senatowi dnia 12 Kwietn. «Dla pomnożenia ilości znaków pieniężnych łatwo krążących, i dla zasilenia obrotów kassy Państwa, uznaliśmy za stosowne dozwolić wypuszczenie, w miarę rzeczywistej potrzeby, czterech nowych seryj biletów kassy Państwa, po trzy miliony rubli srebrem w każdej, naznaczając bieg procentów dla pierwszych trzech seryj, od 1 Maja 1840 roku, a dla czwartej, jak o tem poźniej będzie postanowiono. W skutek tego potwierdziwszy rozpatrzoną w Radzie Państwa, załączoną przy tem ustawę o nowych biletach kassy Państwa, Roskazujemy Rządzącemu Senatowi poczynić potrzebne co do tego rozrządzenia.» (Podług dołączonej ustawy wartość biletów ma być 50 r. sr., a ilość procentów jak dawniej $4\frac{32}{100}$ $\frac{0}{0}$ na rok, co wynosi po 18 kopiejek na miesiąc).

5) *tegoż dnia.* Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. CESARZA Zdania Komitetu Ministrów o wyznaczeniu od skarbu płacy Członkom i Sekretarzom Sądów powiatowych w guberniach Czernihowskiej i Połtawskiej i o niepobieraniu nadal przez tych urzędników dochodu od spraw.

6) *tegoż m.* Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. CESARZA w dniu 3 Kwietnia Zdania Rady Państwa, jak należy stanowić o spadkach ruchomości, pozostałej w guberniach i prowincyach rządzących się osobnemi prawami, po osobach będących rodem z gubernij Wielko-Rossyjskich i wzajemnie.

7) *tegoż dnia.* Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. CESARZA w dniu 3 Kwietnia Zdania Rady Państwa o sposobie w jakim ma ustać w guberniach Białoruskich działanie praw miejscowych co do długów zaciągniętych przed rok. 1831. (Zdanie to umieścimy w przyszłym № Tygodnika.)

— 7 b. m. wyjechał ztąd do Warszawy P. Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego, Członek Rady Państwa, Radzca Tajny *Turkułł*.

— Tamże udali się urzędnicy Sekretaryatu Stanu: Szambelan xiążę Konstantyn *Giedroyć*, Rad. Kolleg. *Swiderski*, Kamerjunker, hr. Konst. *Grabowski* i R. Hon. *Płatonow*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Darmstadt 5 Maja. J. K. Wysokość Wielki Xiążę przesłał Stanom poselstwo następujące:

«Z Bożej łaski, My Ludwik II, Wielki Xiążę Heski i nadbrzeża Renu *etc.*

«Naszym miłym i wiernym Stanom Wielkiego Xięztwa, pozdrowienie.

«Za zgodzeniem się N. Cesarza Jmci Wszech Rossyj, tudzież Naszem, J. W. najmilsza Córa Nasza, Xiężniczka Marya Heska, zaręczoną dziś została z J. C. W. Cesarzewiczem i Następcą Tronu Wszech Rossyj, Wielkim Xiążęciem Al xandrem Mikołajewiczem. Spieszymy obwieścić o tem Naszym miłym i wiernym Stanom Wielkiego Xięztwa i pewni jesteśmy iż podzielą szczerze radość, którą czujemy z tego szczęśliwego wypadku.

«Zachowujemy naszym miłym i wiernym Stanom Wielkiego Xięztwa naszę łaskę i przychylność Monarszą.»

Darmstadt, 4 Maja 1840. *(podpisano)* LUDWIK.
(kontr.) *Du Thil.*

Londyn 5 Maja. Królowa mianowała Xięcia Alberta

szefem 11go pułku dragonów który przybiera jego imię.

— Nowiny z Chin, tak niecierpliwie oczekiwane, zostały odebrane, ale nie mówią nic jeszcze o rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich. Dochodzą one tylko do 20 Stycznia. Czekają w Bombay statku, który ma przywieść świeższe wiadomości. Przygotowania do wyprawy przeciw Chinom czynnie się posuwają w Calcutta i dzień wyruszenia jej naznaczony na 20 Marca. Edyktem Cesarskim, ogłoszonym 5 Stycznia w Canton, anglicy zostali wyjęci z pod prawa. Wiadomość rozsiana w Londynie, jakoby okręty «Thomas Coutts i Royal Saxon» zostały spalone i osady ich wyrznięte przez Chińczyków, szczęściem okazała się mylną.

— Ze strony Heratu wszystko jest spokojne i obecność wojsk angielskich uznana jest na teraz za niepotrzebną.

— Na warstatach okrętowych w Woolwich panuje w tej chwili wielka czynność. Przedwczora odebrano tam rozkaz zacząć nowy okręt wojenny od 90 dział.

— Cło od zboża przywożonego do Anglii z zagranicy wyniosło w 1839 roku 1,101,000 kiedy w roku 1838 było tylko 187,000 funtów.

— 27 Kwietnia umarła pierwsza dama honorowa Królowej, hrabina Burlington, mając 28 lat wieku.

— 30 Kwietnia deputacya znakomitszych izraelitów zamieszkałych w Londynie, udała się do lorda Palmerston z prośbą o wdanie się Rządu angielskiego w sprawie żydów Syryjskich. Wiadomo, że przed parą miesięcy żydzi w Damaszku obwinieni zostali o zabicie tajemne przeora jednego katolickiego klasztoru i jego służącego, w celu dostania krwi chrześciańskiej na święto Paschy, i że z tego powodu żydzi ci cierpią wielkie prześladowanie od władz tureckich, podżeganych przez konsula francuzkiego. Deputacya złożyła ministrowi rozmaite dokumenta przysłane przez żydów z Rhodu i Damaszku na swe uniewinnienie. Lord Palmerston zapewnił deputacyą że będą przesłane posłowi w Konstantynopolu i konsulowi w Alexandryi rozkazy użycia wszelkich środków dla zapobieżenia dalszému uciskowi żydów.

— Gazeta «Globe» zawiera opis sceny nieporządku, jaka się zdarzyła ostatnimi czasy w Londynie na teatrze Królowej. Nieukontentowanie publiczności pokilkakroć oświadczane z wielką gwałtownością, miało za powod nieobecność Tamburiniego, i chciano zmusić dyrektora teatru P. Laporte do zaangażowania na nowo tego sławnego śpiewaka. Publiczność rozeszła się nie wcześniej jak o 2 godzinie zrana.

— W New-York obchodzono małżeństwo Królowej Wiktoryi w sposób nader chrześciański. 3000 wdów i sierot zaproszone były na obiad, na którym był wół pieczony i pierog ważący 200 funtów. Rozmaite toasty były wnoszone przez konsulów angielskich w New-York i Boston, tudzież przez PP. Collay, Grattan i Buchanan. Jeden toast P. Grattan, zwrócony do dam tak brzmiał: «Widzę tu dokoła niemało pięknych twarzyczek i odwołuję się do was, panie, prosząc o spółczucie dla Królowej Wiktoryi; powinnyście ją kochać, ona dowiodła że kocha *Stany Zjednoczone;* z pojedyńczego przeszła w Stan Zjednoczony, przyjęła obywatelstwo wielkiego kraju Małżeństwa.» (Smiechy i okłaski.)

Paryż 7 Maja. Posiedzenia izby Parów poświęcone były rozprawom nad projektem prawa o wywłaszczeniu na rzecz użyteczności publicznej. Izba deputowanych zaczęła przedwczora i ukończyła rozprawy ogólne nad prawem o cukrze. Ministrowie jeszcze nieoświadczyli się w tym ważnym przedmiocie zachowując wyrażenie swego zdania przy rozprawach nad artykułami.

— Monitor ogłasza depeszę telegraficzną z Tulonu, dającą szczegóły pierwszej bitwy tegorocznej z Arabami. Wojska francuzkie otrzymały górę, ale bez ważnych ztego zwycięztwa wypadków.

— Słabość zdrowia Xiężny d'Orléans, jakkolwiek już poprawiającego się, jest powodem że Xiążę opuszcza armiją afrykańską i jest niebawem spodziewany do Paryża.

— Po wielu departamentach zdarzają się ustawnie pożary; zaś w Calloc (dep. des Côtes du Nord) i w Chateaumaillant; (dep. du Cher) zaszły ważne rozruchy.

— Ospa tak dalece szerzy się w Paryżu, że merowie ogłosili iż będą wypłacali premium 3 franków za każde dziecko przyniesione do wakcynowania.

— Dotąd jeszcze toczą się po biurach izby deput. rozprawy o wniosku P. de Rémilly, który wkrotce już będzie poddany pod rozbior izby.

— Akademia francuzka przyznała nagrodę wymowy Pani Amable Tastu, za pochwałę Pani de Sévigné.

— Donoszą z Hiszpanii że w prowincyach Nawarze, Guipuzcoa, i Biskai zjawiła się znaczna liczba nowych band karlistowskich. Na czele ich są po większej części dawni oficerowie don Carlosa i xięża. Zkądinąd z Saragossy, pod d. 27 Kwietnia donoszą, że junta Karlistowska w Morelli przysłała jenerałowi Espartero warunki, pod jakiemi pragnie zdać tę twierdzę. Wiadomość ta sprawiła wielką radość w głównej kwaterze.

Berlin, 9 Maja. Poseł Porty przy Dworze tutejszym, Nuri Effendi, wyjechał dziś ztąd do Konstantynopola.

Sprawy Neapolitańskie. Gazety Marsylskie ogłaszają następny list z Neapolu, pod d. 26 Kwietnia: «Pośrednictwo Francyi zostało przyjęte. Przybyły tu statek «le Papin» przywiozł depesze gabinetu francuzkiego i rozkazy Rządu angielskiego do P. Temple.

«Zobustron zgodzono się na zdjęcie embargo i na wzajemny zwrot pojmanych statków. P. Temple nawet ofiarował się oddać natychmiast te, które były przy eskadrze angielskiej na kotwicy.

«Stosunki przyjaźni między poselstwem W. Brytanskiem i Rządem tutejszym są przywrocone. Układy toczyć się będą w Paryżu. «Marya - Krystyna» statek parowy Neapolitański rozpocznie znowu swoje podroże i za dwa dni wypłynie do Marsylii. Zkądinąd okręt angielski «Bellerophon» przybył do Neapolu dla oddania jeńców, których był wziął na okrętach Neapolitańskich.

*

Gazeta Augsburska ogłasza list z d. 28 donoszący że statek parowy angielski «Hydra» posłany został śpiesznie do Malty, dla oznajmienia admirałowi Stopford o nastąpionej zgodzie.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Darmstadt, 10 Maja. Wczora był u Dworu wielki obiad na 90 osob z okoliczności zaręczyn J. C. W. Cesarzewicza Następcy Tronu Wszech Rossyj z J. K. W. W. Xiężniczką Maryą Heską. J. K. W. W. Xiążę Heski wniosł toast za zdrowie Wysokich oblubieńcow, na co Cesarzewicz odpowiedział toastem na cześć Wysokiego Rodzica Swojej Narzeczonej. JJ. WW. Xiążę Wilhelm Heski, Syn Landgrafa Wilhelma Heskiego i xiążę Holstein-Glücksbourg, członkowie Ciała dyplomatycznego i znakomitsi urzędnicy Stanu, znajdowali się na tej biesiadzie. Wieczorem było wielkie zgromadzenie u Dworu. Po jutrze rodzina Wielkoxiążęca i J. C. W. W. Xiążę Rossyjski przepędzą dzień w Frankenstein.

Neapol, 29 Kwietnia. Gazeta tutejsza, pod d. 28 b. m. zawiera urzędową wiadomość o zgodzie zaszłej z Anglią i powtarza wiadome już szczegóły, dodając że układy ostateczne będą się toczyły w Paryżu.

Londyn, 9 Maja. Rozprawy nad billem lorda Stanley o wyborach w Irlandyi, naznaczone na 6 b. m. w izbie Niższej, zostały odłożone z powodu okropnego wypadku. Zrana tegoż dnia, lord William Russel, stryj Ministra, w mieszkaniu swojém został zabity przez złoczyńców, którzy zaczęli byli od zrabowania jego hotelu, ale potem dla niewiadomej przyczyny uciekli niezdoławszy unieść zabranych już kosztowności. Sprawcy tej zbrodni nie są jeszcze odkryci—6, Królowa dawała w pałacu St. James, ranne posłuchanie, na którem xżę Castel Cicala, złożył swe listy wierzytelne w charakterze Posła nadzwyczajnego i pełnomocnego Króla Obojej Sycylii — Dowiadujemy się tu o zaszłej w Berlinie śmierci Ministra Pruskiego wyznań i oświecenia, barona Stein von Altenstein, ktory umarł 14 Maja, w 70 roku życia — Odebrano nowiny z Chin po 20 Stycznia, Cesarz wydał nowy edykt którym pochwala wszystkie kroki admirała Kwan i w razie jeżeli odniesie pięć zwycięztw nad anglikami, przyrzeka podwyższyć go o sześć stopni, Okręty angielskie «Volage i Hyacinth» pływały w widoku Bogue; Kapitanowie tych okrętów wysiedli na brzeg; żołnierze chińscy byli się na nich rzucili, ale gdy z okrętów dano ognia, rozpierzchli się—Dwa okręty Duńskie, ładowne towarami angielskiemi, schwytane zostały przez chińczyków.

Paryż, 9 Maja. Kontradmirał Mackau mianowany został wielkim urzędnikiem Legii honorowej—Po wielu departamentach zdarzyły się nowe rozruchy, ale niemające żadnego politycznego charakteru; powiększej części z powodu drożyzny chleba—Poseł Porty przy dworze W. Brytańskim Szekib-Effendi przybył do Paryża.

(Journ. de S. P. G. P. Psz. Póln.)

STATYSTYKA.

WIADOMOŚĆ STATYSTYCZNA O MIEŚCIE WILNIE

(Dokończenie.)

2 Liczba małżeństw.

Wszystkich małżeństw w roku 1838 zawarto:

Młodzian z pannami	324.
—— — wdowami	56.
Wdowców z pannami	78.
———— — wdowami	55.
	513.

Najwięcej małżeństw było w Lutym, z których, między osobami wyznań:

Greckorossyjskiego	42.
Rzymsko-katolickiego	291.
Ew. Reformatskiego	4.
Grecko-unitskiego	10.
Mahometańskiego	2.
Żydowskiego	158.

3. Nowonarodzonych.

W ciągu roku 1838 urodziło się:

	Płci m.	Płci ż.	Ogół.
W ogóle dzieci	1149	1099	2248.
W tej liczbie dzieci nieprawego łoża	68	82	150.
W tej liczbie urodziło się dzieci martwych	6	4	10.
Podrzutków	54	92	146.

Te ostatnie miały mniej niż rok wieku; w ich liczbie było troje martwych. W ogóle poszukiwania Policyi odkryły 74 matki tych podrzutków; z nich 70 podrzuciły swe dzieci z powodów wstydu, a cztery zamężne mieszczki, z ostatecznego ubóstwa.

4. Liczba umarłych.

W ciągu roku 1839 umarło:

Osób płci męzkiej 1123, płci żeńskiej 1071, w ogóle 2194.

W tej liczbie umarło:

W domach prywatnych: płci m. 863 płci ż. 843 w ogóle 1706, w szpitalach, w domu podrzutków, więzieniu i innych zakładach: osób płci męzkiej . . . . 260.

— żeńskiej . . . . 238.

498.

5. Nagłe śmierci.

Ludzi umarłych nagłą śmiercią, o których prowadzone były śledztwa było w roku 1838 w ogóle 19. Z tych umarło.

	Płci m.	Płci ż.	Ogół.
z pijaństwa	2	1	3.
— apoplexyi	10	1	11.
— zgrzybiałej starości	1	1	2.
— rozmaitych wewnętrznych chorob	2	1	3.
	15	4	19.

6. Przypadkowe śmierci.

a) od uderzenia	3	1	4.

b) utonęło:

załamało się na lodzie	1	1	2.
— kąpiąc się	8	5	13.
c) od zbytniego parzenia się w łaźni.	1	—	1.
d) zmarzł	1	—	1.
	14	7	21.

7. Gwałtowne śmierci.

Znaleziono czworo dzieci zaduszonych, jak wnosić należy przez matki, czego wszakże śledztwo nie odkryło.

8. *Samobójstwa.*

a) zadusił się 1 mężczyzna wieku od 30 do 40 lat.

b) utopiła się 1 kobieta, wieku od 18 do 20 lat.

Pierwszy z obawy kary, druga z niewiadomej przyczyny.

Nadto, było dwóch ludzi co sobie gardło poderznęli ale zostali uratowani.

4. Konsumpcya.

Właściwie na potrzebę samych mieszkańców miasta, zabito w ciągu roku:

Wołów i krów	6353.
Baranów	7200.
Cieląt	3990.

Nadto przywożono z okolic zamrożoną świninę i soloną wołowinę, których ilość wyniosła przez rok około 50,000 pudów.

Przytém spożywa się w mieście znaczna ilość świeżej ryby, poławianej w pobliskich jeziorach i rzece Wilii.

Zboża, podług przybliżonego wyrachowania, przywieziono było do miasta:

	Czetwerti.
Żyta	84,000.
Pszenicy	130,000.
Jęczmienia	30,000.
Owsa	200,000.
Gryki	16,000.
Grochu	12,000.

Z tej ilości spożyto w samém mieście, około:

Mąki żytnej	69,000.
— pszennej	52,000.
Krup	48,000.
Owsa	100,000.
Jęczmienia	10,000.

Pozostała ilość w części rozkupiona została przez okolicznych mieszkańców, w części przepędzona na wódkę lub posłana do Kowna na spław do Pruss, lub nakoniec znajduje się w składach.

Wódki przywieziono do miasta 1221½ wiader, spiritusu 277⅝ wiad. Wyrobiono w samém mieście wódki 51,868½ wiad. spiritusu 32 wiadra. —Piwa przywieziono do miasta 7140 wiader, wyrobiono w samém mieście 68,155 wiader.

Drew przywieziono około 250,000 wozów.

3. Handel.

W mieście Wilnie w 1838 roku objawiono kupieckich kapitałów:

1 Gildyi, po 50,000 r.	na	200,000 r.
2 — — po 20,000 —	—	120,000 —
3 — — po 8,000 —	—	784,000 —
	Ogół	1,104,000.

Głowny przedmiot zajęcia kupców zależy na handlu bakalją, bławatnemi, galanteryjnemi i innemi towarami przywożonemi z Petersburga, Moskwy, Rygi, Mitawy, Królestwa Polskiego i Pruss.

W Wilnie, w 1838 roku był jeden jarmark, Swięto-Jerski, ustanowiony za rozkazem ś. p. Wielkiego Xięcia Cesarzewicza Konstantyna, danym 16 Lipca 1826 rokn. Jarmark ten trwał od 25 Kwietnia po 15 Maja, Towarów na ten jarmark było przywieziono na summę 1,187,130 rubli, przedano za 277,539 rub.

Było sklepów z towarami:

Kartunowemi, płócienkowemi, i t. p.	50
Bławatnemi	7
Żelaznemi i miedzianemi	16
Galanteryjnemi	19
Sukiennemi	7
Korzennemi	35
Jedwabnemi	24
Aptecznemi	4
Szklannemi	12
Optycznemi	1
Cukierniczemi	7
Swiecami łojowemi i mydłem	35
Skórniczemi	8
Szewskiemi	9
Piekarskiemi	24
Rozmaitemi drobiazgowemi	80
Traktjerów i gospod zajezdnych	25
Kawiarni	26
Garkuchni (харчевни)	15
Sklepów winnych	9
Szynków	333.

6. Przemysł.

Fabryk znacznych w Wilnie w 1838 roku nie było, prócz właściwie rzemieślniczych zakładów, o których niżej.

Nadto są gorzelnie i piwowarnie, które dostają surowy materyał w samém mieście i z okolic i sprzedają swoje wyroby na miejscu.

7. Rzemiosła.

W liczbie mieszkańców było:

Krawców	42
Szewców	50
Kowalów	56
Konwisarzów	3
Slosarzów	38
Safianników	42
Tkaczów	46
Mularzy	31

Kawiarzy	20
Będnarzy	32
Garncarzy i kaflarzy	66
Karetników	8
Majstrów broni ognistej	8
Linników	3
Garbarzy	22
Stolarzy	24
Tokarzy	3
Introligatorów	15
Bronzników	11
Stelmachów	16
Kapeluszników	4
Czapkarzy	10
Rękawiczników	5
Cieśli	36
Watników	42
Zegarmistrzów	42
Tapicerów	6
Lakierników	34
Blacharzy	40
Szklarzy	42
Złotników i jubilerów	98
Piekarzy	15
Rzezników	56
Kotlarzy	48
Farbierzy	45
Ludwisarz	1
Ogół	1600.

8. Gospodarstwo miejskie.

Dochody miasta Wilna w roku 1838 wynosiły:

Pozostałość z roku 1836	2,025 r. 32¾ k.
Główne zródła dochodu były następne:	
z dochodów biskupich stołowych	111 r. 11 k.
Wiecznego czynszu od domów miejskich i gruntów	779 r. 62 k.
Z kram i sklepów	1,381 r. 80 k.
— młynów	2,580 r. — —
— Poborów Krórbkowych: bramnego, brukowego, łopatkowego, czopowego, od trunków zagranicznych, tudzież łokciowego, gnojowego i karbonnego	27,364 r. 61½ k.
Od miejskich wag i miar	615 r. 37½ k.
Z miejskich folwarków	1,578 r. — —
— Placowego, od przyjeżdżających na S. Jerski jarmark kupców za miejsca na stawienie bud	922 r. 77½ k.
Od kupców zapisanych do Gildyj	821 r. 94½ k.
— Fiakrów	372 r. 12½ k.
Za najem oficyn w po-Sapieżyńskim ogrodzie	62 r. 50½ k.
Akcyzy z traktierów i garkuchni	1,228 r. 50 k.
Składek na najem furmanek dla przechodzących wojsk i na oświecenie 568 latarni w mieście	7,361 r. 8. k.
Dochodów nieprzewidzianych nadetatowych	1,312 r. 20¼ k.
Zaległości z lat przeszłych	462 r. 10 k.
Ogół	48,979 r. 88 k.

Główne artykuły rozchodu były następne:

Na utrzymauie policyi miejskiej ze wszystkiemi jej potrzebami	15,908 r. 65 k.
— Utrzymanie Rady miejskiej (Дума)	5,009 r. 40 k.
— Utrzymanie Magistratu i Sądu Sierocego	1,720 r. — —
— Utrzymanie więzienia	1,126 r. — —
— — — — zakładu probierczego (Пробирная палатка)	135 r. 35 k.
— Wojskowe potrzeby	830 r. 80 k.
— Utrzymanie włoczęgów, używanych przy Komendach ogniowych	726 r. 38½ k.
— Ogólne potrzeby miasta	5,454 r. 13¼ k.
Wypłacono za oddzielnemi rozkazami Zwierzchności	7,791 r. 95½ k.
Zapłacono długów miejskich	2;580 r. 39¾ k.
Na najem furmanek dla wojsk i oświecenie miasta	7,140 r. 55 k.
Ogół	48,423 r. 62 k.

(Dziennik Min. Spraw Wewn.)

OGŁOSZENIE LITERACKIE.

«Wydawca wyszłego w Petersburgu Noworocznika na rok 1840 pod tyt. *Niezabudka*, ma zamiar na przyszły rok wydać jej część 2.—Jeżeli pierwsza część znalazła łaskawe przyjęcie u szlachetnie myślących i umiejących cenić dobre chęci osób, w drugiej części wydawca postara się odpowiedzieć tym niezasłużonym względom czytającej publiczności, tak doborem artykułów, jak i poprawnością wydania. Prosi tylko o udzielanie pomocy pod względem artykułów.

— Nadsyłane artykuły wydawca, ile to tylko będzie w jego możności, z wdzięcznością przyjmie.

J. Barszczewski.

Печатать позволяется: С.-Петербургъ. Мая 9-го 1840. *П. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.